

NEDEN 'BELGESİZ' VEYA 'DÜZENSİZ'

KİLİT KURUMLAR TARAFINDAN TANINMAKTADIR

1975

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GENEL KURULU

"BM Genel Kurulu, ilgili BM organları ve uzman kurumlarının tüm resmi belgelerde 'belgesiz' veya 'düzensiz göçmen' terimlerini kullanmalarını zorunlu kılar".

- Genel Kurul, Tüm göçmen işçilerin insan haklarını sağlamaya yönelik tedbirler, 3449, 2433. Genel Kurul Toplantısı, 9 Aralık 1975.

1994

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ULUSLARARASI NÜFUS VE KALKINMA KONFERANSI

Uluslararası toplum tarafından uluslararası göç üzerine kabul edilmiş olan zamanının en kapsamlı metni teyit etmektedir ki "belgesiz veya düzensiz göçmenler giriş, kalış veya ekonomik faaliyette bulunmaya dair varış ülkeleri tarafından saptanmış olan gereklilikleri karşılamayan kişilerdir"

- Uluslararası Nüfus ve Kalkınma Konferansı (ICPD) Eylem Programı, Kahire, 1994

2004

ULUSLARARASI ÇALIŞMA KONFERANSI 92. OTURUM

2004 yılında, Uluslararası Göç Örgütü'nün en yüksek yönetim organı tarafından kabul edilen, küresel ekonomide göçmen işçiler için adil bir çözüme ilişkin karar "düzensiz statü" ve "düzensiz statüdeki göçmenler"e atıfta bulunmaktadır.

2006

AVRUPA KONSEYİ PARLAMENTOERLER MECLİSİ

"Meclis 'yasadışı göçmen' veya 'belgeleri olmayan göçmen' gibi terimler yerine 'düzensiz göçmen' terimini kullanmayı tercih eder. Bu terim daha tarafsızdır ve örneğin 'yasadışı' teriminin damgalayıcılığını taşımamaktadır".

- Avrupa Konseyi, Parlamentoerler Meclisi, 1509 sayılı Karar, "Düzensiz Göçmenlerin İnsan Hakları"

2009

AVRUPA PARLAMENTOSU

"Olumsuz çağrışımları olması sebebiyle AB kurumlarına ve Üye Devletlere 'yasadışı göçmen' terimini kullanmaya son vermeleri ve onun yerine 'düzensiz/belgesiz işçiler/göçmenler' şeklinde atıfta bulunmaları için çağrıda bulunur."

159. Paragraf, Avrupa Birliği'nde temel hakların durumuna ilişkin Avrupa Parlamentosu ilke kararı 2004-2008, 14 Ocak 2009

2009

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSAN HAKLARI YÜKSEK KOMİSERLİĞİ

"... 'yasadışı göçmen' teriminden kaçınılmalı ve yerine durumu daha doğru tanımlayan ve uluslararası düzeyde kabul gören tanımlar olan 'düzensiz' veya 'belgesiz' göçmen tanımları kullanılmalıdır..."

- BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri, Navi Pillay, İnsan Hakları Konseyi'nin 12. Oturumu, 22 Eylül 2009

2010

AVRUPA KOMİSYONU

"Ve kullandığım sözcükler ile ilgili açık olmak gerekirse: yasadışı göçmen diye bir şey yoktur. İnsanlar AB'ye gelebilirler, ve düzensiz yolları kullanmak zorunda kalabilirler... ancak hiçbir insan yasadışı değildir."

- Cecilia Malmström, former - Cecilia Malmström, Avrupa İçişleri Eski Komiseri, 29 Kasım 2010

2013

ASSOCIATED PRESS VE DİĞER MEDYA

"[Muhabirlerinin el kitabı olan] Stylebook 'yasadışı göçmen' ifadesini veya bir insanı tasvir etmek için 'yasadışı' kelimesinin kullanımını artık onaylamamaktadır" diye açıklama yapan önde gelen haber ajansı Associated Press de dahil, birçok uluslararası medya kuruluşu kullandıkları terminolojiyi değiştirdi ve 'yasadışı göçmen' terimini kullanmaktan vazgeçti

- Associated Press, 2 Nisan 2013

MÜMKÜNDÜR

Arabic (العربية)

مهاجر غير موثق
مهاجرون بدون أوراق
هجرة غير نظامية

Bulgarian (български език)

нередовен мигрант
мигрант без документи

Chinese (中文)

无证移民
非正式移民
非正式居留者

Croatian (Hrvatski)

Neregularni migrant
Nedokumentirani migranti

Czech (Cestina)

Migrant bez oprávnění k pobytu
Neregulární migrant

Danish (Dansk)

Udokumenterede migranter

Dutch (Nederlands)

Mensen zonder papieren
Mensen zonder wettig verblijf
Ongedocumenteerd
Irregulier

English

Undocumented migrant
Irregular migrant

Estonian (Eesti keel)

Elamisloata immigrant
Ebakorrapärane sisserändaja

Finnish (Suomi)

Paperiton siirtolainen

French (Français)

Sans-papiers
Migrants irréguliers

German (Deutsch)

Migranten ohne (gesicherten)
Aufenthaltsstatus
Irreguläre Migranten
Undokumentierte Migranten

Greek (Elliniká)

μετανάστες χωρίς χαρτιά
παράτυποι μετανάστες

Hungarian (Magyar)

Rendezetlen jogállású bevándorló

Irish (Gaeilge)

Imirceach gan doiciméid
Stádas cónaithe neamhrialta

Italian (Italiano)

Migranti irregolari

Latvian (Latviesu valoda)

Nelikumīgie imigranti
Nedokumentētais migrants
Neregulārais migrants

Lithuanian (Lietuvių kalba)

Migrantai be dokumentų
Nereguliarūs migrantai

Maltese (Malti)

Immigrant irregolari

Polish (Polski)

Nieudokumentowani migranci
Migrant o nieuregulowanym statusie

Portuguese (Português)

Imigrantes não-documentados
Migrantes irregulares

Romanian (Romana)

Imigrant cu ședere nereglementată
Subiecții migrației neregulate

Russian (русский)

Недокументированные мигранты
мигранты, не состоящие на
официальном учете

Slovak (Slovenský jazyk)

Nezdokumentovaný prístahovalci

Slovene (Slovenski jezik)

Nedokumentirani priseljenci

Spanish (Español)

Migrantes irregulares
Migrantes en situación
(administrativa) irregular
Sin papeles

Swedish (Svenska)

Papperslösa

Turkish (Türkçe)

Düzensiz göçmen
Belgesiz göçmen

NEDEN 'YASADIŞI' DEĞİL?

HATALI

HUKUKİ OLARAK YANLIŐTIR

Belgesiz olmak birçok ülkede suç teşkil etmemektedir. Şahıslara, mallara veya milli güvenliğe karşı bir suç olmadığından idari hukuk alanına girer. Her halükarda, muhaceret hukuku ihlallerinin ceza gerektiren suç olarak değerlendirildiği ülkelerde dahi suç işlemiő olmak sizi 'yasadışı' bir insan yapmaz.

YANILTICIDIR

Avrupa'daki belgesiz göçmenlerin çoğu, suç işledikleri için değil, sömürü, yanlış bilgilendirme veya idari işlemlerdeki gecikmeler sebebiyle statülerini kaybetmişlerdir. Çocuklar dahi salt düzensiz bir duruma doğmuş veya aileleri ile düzensiz bir duruma gelmiş oldukları için, yanlış bir biçimde 'yasadışı' olarak etiketlenmektedirler.

ULUSLARARASI YASAL YÜKÜMLÜLÜKLERİ GÖRMEZDEN GELİR

Devletlerin yetki alanları içinde bulunan herkese karşı uluslararası alanda kabul edilmiş yükümlülükleri bulunmaktadır ve muhaceret statüleri ne olursa olsun herkesin insan hakları vardır. İnsan hakkı ihlallerine, insanlığa karşı suçlara ve saldırılara cevap olarak geliştirilmiş olan bu standartlar, tam da devletleri herhangi bir insanı bir tüzel kişiden daha aőađı olabilecek bir biçimde tanımlarını engellemek amacıyla tasarlanmıştır.

ADİL YARGILANMA HAKKI İHLAL EDER

Bir kişi veya grubu 'yasadışı' olarak tanımlamak veya değerlendirmek, yasa önünde bir kişi ve hak sahibi olarak tanınma hakkını ihlal eder. Adil yargılanma hakkı temel bir insan hakkı teminatıdır, ancak muhaceret süreçlerinde göçmenlerin tüm haklara erişimleri git gide engellenmektedir. Muhaceret ihlallerine karşı alıkoyma gibi cezai yaptırımlar giderek artan bir şekilde kullanılırken, bu idari işlemler usul açısından gerekli güvence ve korumaları içermemektedirler.

SINIRLARA VARAN İNSANLARI TANIMLAMAKTA YETERSİZDİR

Uluslararası hukuka göre herkes, kendi ülkesi de dahil olmak üzere, herhangi bir ülkeden ayrılma hakkına sahiptir. Sınırlara varan herkesin hem doğuştan gelen insan hakları vardır, hem de durumlarına özgü insan hakları korumasına ihtiyaçları bulunur. Resmi olmayan kanallarla Avrupaya ulaşmaya çalışan tüm göçmenleri 'yasadışı' olarak etiketlemek yanlışır ve önyargılı muameleye maruz kalma durumlarını artırır.

ZARARLI

İNSANDIŐILAŐTIRIR

Göçmenlere 'yasadışı' demek, doğuştan gelen insanlık onurlarını ve insan haklarını inkar eder. Göçmenlerin var oluşlarını yasadışı olarak nitelendirmek, işçiler, kadınlar, erkekler, çocuklar, aileler ve yaşlılar olarak deneyimlerini görmezden gelir. İnsandıőılaőtırıcı terimler norm olarak kabul edildiğinde, insanlar aőađılamının hedefi haline gelirler ve hatta yaşama hakları dahi tehdit altına girebilir.

CEZALANDIRICIDIR

'Yasadışı' kelimesi göçmenleri dürüst olmayan, hak etmeyen ve kamu menfaatine tehdit oluşturan suçlularmış gibi tarif eder. Bu cezai önlemlerin kullanılmasını ve düzensiz göçmenleri cezalandırma ve caydırma amaçlı usul ve uygulamaları normalleştirir. Bu da, muhaceret süreçlerinde, göçmenlerin sürekli gözetlenmesini, alıkoymanın sistematik olarak kullanılmasını ve kelepçe ve diğer engellemelerin normalleştirilmelerini teşvik eder.

ADİL BİR TARTIŞMAYI ENGELLER

Düzensizliği yaratan yasa ve politikaları ele almak yerine düzensiz göçmenleri cezalandırmak, göç ile ilgili doğru, saygılı ve bilgiye dayalı bir tartışmayı engeller.

DAYANIŐMAYI TEHDİT EDER VE HAYATLARA MAL OLUR

Göçmenlerin giriş ve bulunuşlarını 'yasadışı' olarak etiketlemek sıkça onlara yardım edecek herkesin de otomatik olarak cezalandırılmasıyla sonuçlanır: denizde kurtarma veya kıyafet ve barınma sağlama dahi cezai takibat ile sonuçlanabilir. Belgesiz göçmenlerle dayanıőmayı yasaklamak eziyet ve can kaybı riskini artırır.

SOSYAL KAYNAŐMAYI BALTALAR

'Yasadışı'nın kullanımı salt 'yabancı' görünen veya çoğunlukla ırklarından, etnik kökenlerinden veya dinlerinden ötürü farklı görülenlerin şüphe ve kuşku ile karşılanmalarını teşvik eder. Toplumsal bölünmeyi çoğaltır, ırksal profilleme, yabancı düşmanlığı ve nefret suçlarına sebebiyet verir.

AVRUPA DEĞERLERİNE AYKIRI

AYRIMCIDIR

'Yasadışı' olumsuz bir terimdir. Vatandaşlara yönelik hiç kullanılmaz. Sadece göçmenler için kullanılır ve hem ayrımcıdır, hem de aőađılayıcıdır.

BASKICIDIR

'Yasadışı' tarih boyunca farklı zamanlarda dezavantajlı grupları tanımlamak için kullanılmıştır. 17. Yüzyılda ABD'nin New England bölgesine göç eden Kuveykirlar ve Cizvitler; Nazi soykırımından kaçan Yahudiler; Güney Afrika'nın (1948-1994) ve Amerika Birleşik Devletleri'nin (1876-1965) ırk ayrımına dayalı yasalarına karşı çıkan kişiler ve davranışlar – hepsi de 'yasadışı' olarak tanımlanmışlardı. Bu terim köklü ve imtiyazlı grupları tanımlamak için çok ender kullanılır.

ÇAĞ DIŐIDIR

'Yasadışı' kelimesi artık uygun betgeleri olmayan kişileri tarif etmek için kabul edilebilir değildir ve günümüz Avrupa'sının değerlerine uymamaktadır. Kadınlara, beyaz olmayanlara, engellilere, LGBTİ'lere dair önyargılı terimler bir zamanlar günlük konuşmanın parçasıydılar, ancak adil ve nötr kelimeler norm haline gelene dek doğrulukları tartışıldı, anlamları sorgulandı. Dil sürekli evrilmekte. Terminolojiye dair mücadele, haysiyet, insanlık ve saygıya dair bir mücadeledir.